

۸- عفاف را تعریف کنید. (۱)

۹- تزج را تعریف کنید. (۱)

۱۰- چرا دین اسلام، مسلمانان را از خودنمایی و افراط در آراستگی منع می‌کند؟ (۱)

۱۱- دو مورد از ویژگی‌های انسان عقیف را بیان کنید. (۲)

۱۲- به چه علت وجود عفاف در زنان و دختران ارزش بیشتری دارد؟ (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱- گزینه (د) (۰/۵) ۲- گزینه (ج) (۰/۵) ۳- معاشرت ما (۰/۵) ۴- خانواده (۰/۵) ۵- ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود از راه درست و سازنده (۰/۵) ۶- نتیجه تقویت و استحکام رشته‌های عفاف در روح انسان، آراستگی و پوشش با وقارتر است. (۰/۵) ۷- آراستگی به معنای «مرتب و منظم کردن خود و بهتر کردن وضع ظاهری یا باطنی» است. (۱) ۸- حالتی در انسان است که به وسیله آن خود را در برابر تندروی‌ها و کندروی‌ها کنترل می‌کند. (۰/۵) ۹- برخی انسان‌ها در آراستگی و ابراز وجود و مقبولیت دچار تندروی می‌شوند؛ به گونه‌ای که در آراسته کردن خود، زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. (۰/۵) ۱۰- زیرا زیاده‌روی در آراستگی و توجه بیش از حد به آن، باعث غفلت انسان از هدف اصلی زندگی (۰/۵) و مشغول شدن به کارهایی می‌شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد. (۰/۵) ۱۱- ۱- برای حفظ عزت و کرامت خود، می‌تواند خود را کنترل کند و آراستگی‌اش را در حد تعادل نگه دارد. (۱) ۲- توانایی دارد که زیبایی ظاهری خود را وسیله خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار ندهد. (۱) ۱۲- زیرا خداوند زنان را بیشتر از مردان به نعمت زیبایی آراسته است. (۱)

۱۲ درس زیبایی پوشیدگی

مناهییم آموختن

هدف درس: تبیین مسأله عفاف و یکسانی آن برای مرد و زن.

- وظایف خاص مردان و زنان در قرآن کریم
- (۱) مردان چشم خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند.
  - (۲) زنان از نگاه به نامحرم خودداری کنند و دامان خود را از گناه حفظ کنند.
  - (۳) استفاده از زینت و زیور موجب جلب توجه نامحرمان نشود.
  - (۴) زنان حجابتی داشته باشند که علاوه بر موی سر، گریبان و گردن آنها را هم بپوشاند.

در مسأله عفاف نسبت به پوشش زنان توجه ویژه‌ای شده است.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: «نگاه به نامحرم، تیری زهرآلود از ناحیه شيطان است.»

علاوه بر قرآن کریم، پیشوایان ما، حدود حجاب را مشخص کرده‌اند.

پوشیدن لباسی که مردها را نزد مردم انگشت‌نما کند یا وسیله جلب زنان نامحرم قرار گیرد، حرام است.

دو شرط زنان در پوشش

- (۱) تمام بدن خود را به جز صورت و دست‌ها تا مچ از نامحرم بپوشاند.
- (۲) پوشش آنان نباید چسبان و تحریک کننده باشد.

استفاده از «چادر» که دو شرط بالا را به طور کامل دارد و سبب حفظ هرچه بیشتر کرامت و منزلت زن می‌گردد و توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند، اولویت دارد.

حفظ موهبت‌ها و نعمت‌های خدادادی نه تنها سلب آزادی تلقی نمی‌شود بلکه به معنای بهره‌مندی مطلوب و درست از آنهاست.

چگونگی و نوع پوشش تا حدود زیادی به آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام بستگی دارد.

انسان‌هایی که به ارزش‌های اخلاق اعتقاد بیشتری داشته‌اند، از پوشش کامل‌تر و متین‌تری استفاده کرده‌اند.

هر قدر سطح ارزش‌های اخلاقی در جوامع پایین آمده، پوشش مردان و زنان نیز در سطح پایین‌تری قرار گرفته و شکر

پیدا کرده است.

اندیان الهی که در اصل و حقیقت، یک دین هستند، همواره بر پوشش تأکید کرده‌اند.

بی‌حجابی زنان غرب نه تنها جایگاهی در اندیشه مسیحیت حقیقی ندارد، بلکه بازگشت به سنت‌های مشرکانه قبل از حصر

مسیح (ع) محسوب می‌شود.

در عموم فرهنگ‌ها، پوشش زنان به صورت یک اصل پسندیده مطرح بوده است.

واژگان

مورد آزار قرار نگیرند
نزدیک کنند.

لَا يُؤْذِنُ
یَدْنِینَ:

آدنی: بهتر است
جلایبب: پوشش‌ها

پیام قرآنی

«يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَ أَرَادُوا أَنْ يَنْزِلُوا عَلَيْكَ يَا مُسْلِمٌ لَقَدْ جَاءَكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ» (احزاب، ۵۹)
ترجمه: ای پیامبر، به زنان و دختران و به زنان مؤمن بگو پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند این برای آنکه به [عفاف] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند، بهتر است.
پیام آیه: پوشیدن لباسی که معرف شخصیت زن برای تأمین عفت و آبرو باشد، لازم است.

۱۳۵

سؤال متن

آیا در قرآن کریم عفاف و حجاب دستور خاصی وجود دارد؟ بله زیرا: ۱- وظیفه مردان است که چشم خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کرده و دامان خود را از گناه نگه دارند. ۲- زنان نیز مانند مردان وظیفه‌ای دارند که از نگاه به نامحرم خودداری کنند و دامان خود را از گناه حفظ کنند. ۳- استفاده از زینت و زیورآلات نباید به گونه‌ای باشد که توجه نامحرمان را به خود جلب کند. ۴- زنان باید حجاب خود را به گونه‌ای تنظیم کنند که علاوه بر موی سر، گریبان و گردن آنها را هم بپوشاند. امام کاظم در جواب برادرش که پرسید: دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است؟ فرمود چهره و دست تاج.

۱۳۶

سؤال متن

آیا اسلام نحوه و شکل پوشش را معین کرده است؟ بله، مردان را موظف کرده است لباس بپوشند که وقار و احترام آنان حفظ شود و با ارزش‌های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد. زنان نیز موظف‌اند که دو شرط را رعایت کنند: ۱- تمام بدن خود را به جز صورت و دستها تا مچ را از نامحرم بپوشانند. ۲- پوشش آنان نباید چسبان و تحریک‌کننده باشد.
آیا حجاب زنان، موجب سلب آزادی و کاهش حضور آنان در جامعه می‌شود؟
خیر، پوشش زنان نیز نه تنها آزادی و حضور مؤثر آنان در جامعه را سلب نمی‌کند، بلکه بنا به فرموده قرآن کریم، فعالیت‌های مؤثر، مفید و بدون زیان آنان را ممکن می‌سازد. سلامت اخلاقی جامعه را بالا می‌برد، حریم و حرمت زن را حفظ می‌کند و آرامش روانی او را افزایش می‌دهد.

۱۳۷

سؤال متن

آیا حجاب اختصاص به ما مسلمانان دارد؟ خیر، تمام ادیان الهی، همواره بر پوشش تأکید کرده‌اند مثلاً از گذشته تا زمان حاضر، زنان راهبه و قدیس یکی از کامل‌ترین حجاب‌ها را داشته‌اند.

۱۳۹

اندیشه و تحقیق

۱- برای حضور سالم و عزتمند در جامعه، چه پیشنهادهایی برای مردان و زنان دارید؟ رعایت حجاب، بالا بردن سطح فرهنگ جامعه، پر کردن اوقات فراغت جوانان، توجه به امر ازدواج آسان، بالا بردن اشتغال جوانان و ...
۲- با اینکه پوشش بدن و حتی موی سر در دین حضرت مسیح (ع) یک امر پسندیده است، برخی جوامع مسیحی نسبت به این موضوع بی‌توجه‌اند. به نظر شما، علت آن چیست؟ غفلت از دین راستین الهی و بازگشت به سنت‌های مشرکانه قبل از مسیح (ع)

۱۳۹

پیشنهاد

وضع جامعه اطراف خود را بررسی کنید و ببینید:
۱- رفتار پسران و مردان در جامعه چگونه باید باشد تا سلامت اخلاقی جامعه حفظ شود؟
الف) کنترل نگاه به نامحرمان
ب) پوشش با وقار و محترمانه و هماهنگ با فرهنگ و ارزش‌های جامعه

- ۲- حفظ حرمت دختران و زنان تا چه میزان به وضع پوشش آنان بستگی دارد؟ رعایت و حفظ پوشش مناسب دختران و زنان هر چه کامل تر و دقیق تر باشد ارزشمندتر بوده. آثار فردی و اجتماعی فراوانی دارد که از آن جمله می توان به حفظ حرمت ایشان و عزت نفس آنان اشاره کرد زیرا با رعایت پوشش مناسب خود را در معرض آسیب های مختلف قرار نمی دهند و کسی هم اجازه و حرمت تعرض به آنها را پیدا نخواهد کرد.
- ۳- با دوستان خود مشورت کنید و ببینید که رعایت پوشش اسلامی توسط زن در هر یک از موارد زیر چه ثمراتی را دارد.
  - ۱- برای زن: حضور در اجتماع، فعالیت مؤثر و مفید بدون زیان، آرامش روانی، حفظ عفت و آبروی زن، علاقه به ازدواج، مصونیت برای زنان، عزت مندی و ...
  - ۲- برای مرد: آرامش روانی و وقار و احترام، علاقه به ازدواج، عزت مندی، کاهش ولع جنسی و ...
  - ۳- برای خانواده: پویایی خانواده، تعالی خانواده، پویایی جامعه، جلوگیری از هوسرانی، بهداشت روانی، حفظ نیروی کار در جامعه، حفظ ارزش های انسانی، تأمین و تضمین سلامت و پاکی نسل جامعه
  - ۴- برای جامعه: سلامت اخلاقی جامعه، پویایی جامعه، جلوگیری از هوسرانی، بهداشت روانی، حفظ نیروی کار در جامعه، حفظ ارزش های انسانی، تأمین و تضمین سلامت و پاکی نسل افراد جامعه.

ارزشیابی مستمر

الف) گزینه درست را انتخاب کنید. (۱ نمره)

۱- نظر ادیان الهی در مورد حجاب کدام یک از گزینه های زیر است؟

الف) لازمه دین داری (ب) لازمه ارتباط بهتر (ج) لازمه توسعه دانش بشری (د) لازمه کامروایی زنان

۲- بی حجابی زنان غربی نتیجه چیست؟

الف) بازگشت به کفر و الحاد (ب) بازگشت به اندیشه مسیحیت حقیقی
ج) بازگشت به سنت های مشرکانه (د) بازگشت به اندیشه فراعنه مصر باستان

ب) جاهای خالی را کامل کنید. (۱)

۳- چگونگی و نوع پوشش، تا حدود زیادی تابع
۴- مورخان غربی بر این باورند که می توان ایران باستان را
و رسوم ملت ها و اقوام است.
گسترش حجاب در جهان دانست.

ج) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (۱)

۵- حکم پوشیدن لباس بدن نما که وسیله جلب توجه نامحرم می شود، چیست؟

۶- کدام پوشش، جامع تمام شرایط حجاب است؟

د) به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.

۷- چهار مورد از وظایف خاصی را که خداوند برای مردان و زنان تعیین کرده را بنویسید. (۲)

۸- از دیدگاه قرآن کریم نتیجه حجاب مناسب چیست؟ (۱)

۹- دو شرط زنان را در پوشش بیان کنید. (۲)

۱۰- چرا خداوند دستور حجاب را برای حضور زن در اجتماع و مواجهه با نامحرم قرار داده است؟ (۱)

۱۱- آیا حجاب زنان موجب سلب آزادی و کاهش حضور آنان در جامعه می شود؟ توضیح دهید. (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- گزینه الف) (۰/۵) ۲- گزینه ج) (۰/۵) ۳- آداب (۰/۵) ۴- منشأ اصلی (۰/۵) ۵- حرام (۰/۵) ۶- چادر (۰/۵)
- ۷- ۱- مردان چشم خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند. (۰/۵)، ۲- زنان از نگاه به نامحرم خودداری و دامان خود را حفظ کنند (۰/۵)، ۳- استفاده از زینت و زیور موجب جلب توجه نامحرم نشود. (۰/۵)، ۴- زنان حجابی داشته باشند که علاوه بر موی سر، گریبان و گردن آنها را هم بپوشاند. (۰/۵) ۸- زن به عفاف و پاکی شناخته می شود (۰/۵) و افراد بی بند و بار که اسیر هوی و هوس خود هستند، به خود اجازه تعرض به او را نمی دهند. (۰/۵) ۹- ۱- تمام بدن خود را به جز صورت و دست ها تا مچ از نامحرم بپوشاند. (۱) ۲- پوشش آنان نباید چسبان و تحریک کننده باشد. (۱) ۱۰- زیرا حجاب چگونگی پوشش زن را هنگام حضور در اجتماع مشخص می کند. این حکم نه تنها سبب کاهش حضور زنان نمی شود (۰/۵) بلکه سبب می شود تا حضوری مطمئن و همراه با امنیت داشته باشند و از نگاه ناهلانی که در جامعه حضور دارند، ایمن باشند. (۰/۵)
- ۱۱- خیر- قانون حجاب کمک می کند تا جامعه به جای آنکه ارزش زن را در ظاهر و قیافه وی خلاصه کند. (۰/۵) به شخصیت، استعدادها و کرامت ذاتی وی توجه کند. (۰/۵)

سوالات امتحانی

آزمون دی ماه (نوبت اول)

تاریخ

الف) گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- چرا گاهی آثار و پیامد انکار معاد، گریبان کسانی که معاد را قبول دارند هم می‌گیرد؟
الف) زیرا قبول داشتن به تقوا تبدیل نشده است.
ب) زیرا غرق در لذت‌های زودگذر دنیا شده‌اند.
ج) زیرا قبول داشتن به ایمان تبدیل نشده است.
د) زیرا به معصومین (ع) اعتقاد ندارند.

۲- چه کسانی با قاطعیت کامل از وقوع معاد خبر داده‌اند؟

- الف) پیامبران   ب) فرشتگان   ج) امامان (ع)   د) معصومین (ع)

ب) درست یا نادرست بودن سوالات زیر را مشخص کنید.

۳- شناخت خدا و سرمایه‌هایش و بهره‌گیری از آنها عامل بسیار مهمی برای حرکت به سوی هدف است.

- درست نادرست
درست نادرست

۴- قرآن کریم تنها به خبر دادن از آخرت قناعت کرده است.

- بله خیر
بله خیر

ج) به سوالات زیر با «بله» یا «خیر» پاسخ دهید.

۵- آیا خداوند با دادن انواع نعمت به انسان کرامت بخشیده است؟

۶- آیا پیامبران عاقل‌ترین و راستگوترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند؟

د) جاهای خالی را کامل کنید.

۷- هدف‌ها و دل‌بستگی‌هایی مثل مال و ثروت، هدف‌های به‌شمار می‌آیند.

۸- عالم برزخ میان زندگی دنیایی و حیات قرار گرفته است.

ها به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۹- موانع رسیدن به هدف را نام ببرید.

۱۰- دو بُعد انسان را نام ببرید.

و) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

۱۱- دو تفاوت عمده میان انسان و موجوداتی همچون گیاهان و حیوانات را بیان کنید.

۱۲- شیطان معمولاً از چه راه‌هایی ما را فریب می‌دهد. (۲ مورد)

۱۳- ترسیدن خداپرستان از مرگ به چه معناست؟

۱۴- دو مورد از استدلال‌هایی که بر امکان معاد دلالت دارند را نام ببرید.

۱۵- اعمال خیری را که بازماندگان برای درگذشتگان انجام می‌دهند و در وضعیت آنان در عالم برزخ مؤثر است را نام ببرید.

۱۶- آثار ماتقدم را تعریف کنید.

۱۷- چهار مورد از وقایع مربوط به مرحله دوم قیامت را نام ببرید.

۱۸- نحوه تجسم کارهای خوب و کارهای بد در روز قیامت چگونه است؟

پنج سوالات امتحانی

- لذت بخش نشان دادن گناه (۰/۵)
- ۱۳ نترسیدن خداپرستان از مرگ به این معنا نیست که آنان آرزوی مرگ می کنند، بلکه آنان از خداوند عمر طولانی می خواهند تا بتوانند در این جهان باتلاش در راه خدا و خدمت به انسان ها (۰/۵)، با اندوخته ای کامل تر خدا را ملاقات کنند و به درجات برتر بهشت نائل شوند. (۰/۵)
- ۱۴ ۱- اشاره به پیدایش نخستین انسان (۰/۵)
 ۲- اشاره به نمونه هایی از زنده شدن مردگان (۰/۵)
 ۱۵ ۱- طلب مغفرت (۰/۵) ۲- دعای خیر (۰/۵)
 ۳- انفاق برای آنان (۰/۵)
- ۱۶ به اعمالی گفته می شود که آثار آن، محدود به دوران زندگی انسان است (۰/۵) و با مرگ، پرونده این اعمال بسته می شود. (۰/۵)
- ۱۷ ۱- زنده شدن همه انسان ها (۰/۵) ۲- کنار رفتن پرده از حقایق عالم (۰/۵) ۳- برپا شدن دادگاه عدل الهی (۰/۵)
 ۴- حضور شاهدان و گواهان (۰/۵)
- ۱۸ کارهای خوب با صورت های بسیار زیبا و لذت بخش تجسم می یابند (۰/۵) و کارهای بد با صورت های بسیار زشت و وحشت زا و آزاردهنده، مجسم می شوند. (۰/۵)

- گزینه (ج) (۰/۵)
 گزینه (الف) (۰/۵)
 نادرست (۰/۵)
 نادرست (۰/۵)
 بله (۰/۵)
 بله (۰/۵)
 فرعی (۰/۵)
 اخروی (۰/۵)
 نفس اشاره (۰/۲۵)، شیطان (۰/۲۵)
 بُعد جسمانی (۰/۲۵)، بُعد روحانی (۰/۲۵)
 ۱- انسان خود باید هدف خلقت خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و به سوی آن گام بردارد؛ (۰/۵) در حالی که گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود حرکت می کنند. (۰/۵) ۲- انسان بی نهایت طلب، بر زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است؛ هدف هایی که پایان نیابد و تمام نشود. (۰/۵) در حالی که حیوانات و گیاهان هدف های محدودی دارند و هنگامی که به سرحدی از رشد و کمال می رسند، متوقف می شوند. (۰/۵)
 ۱۷ ۱- غافل کردن از خدا و یاد او (۰/۵) ۲- زیبا و

سوالات امتحانی

نام: .....

تاریخ: .....

آزمون: خرد (ماه نوبت دوم)

- الف) گزینه درست را انتخاب کنید.
- ۱- اولین گام برای حرکت انسان در مسیر سعادت و رستگاری چیست؟
 الف) شناخت خدا
 ب) شناخت انسان
 ج) شناخت پیامبران (ع)
 د) شناخت معصومین (ع)
- ۲- این سخن: «ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست دارد»، از کیست؟
 الف) امام حسن (ع)   ب) امام صادق (ع)   ج) پیامبر اکرم (ص)   د) امام علی (ع)
- ب) درست یا نادرست بودن سوالات زیر را مشخص کنید.
- ۳- رسول خدا (ص) اوقات خود را به چهار قسمت تقسیم می کردند.
 ۴- عقل انسان جایگاه خداست و جز با خدا آرام و قرار نمی گیرد.
- ج) به سوالات زیر با «بله» یا «خیر» پاسخ دهید.
- ۵- آیا متکران معاد برای انسان حقیقتی جز جسم و تن او قائل نیستند؟
 ۶- آیا پدر و مادر، محبوب، مقصود و هدف اصلی زندگی ما هستند؟
 د) جاهای خالی را کامل کنید.
- ۷- هدف ها و دل بستگی هایی مثل خیرخواهی نسبت به دیگران، هدف
 ۸- آدمی با اراده و عزم، آنچه را انتخاب کرده است، می سازد.